

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

FORSVARSMINISTEREN
5. august 2015

Folketingets Forsvarsudvalg har den 9. juli 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 1 til forsvarsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marie Krarup (DF).

Spørgsmål nr. 1:

Ministeren bedes kommentere vedlagte udtalelse fra advokatfirmaet Gorrissen Federspiel, som udtaler, at det er et politisk valg, om søværnets udbud af reparations- og vedligeholdelsesopgaver anses for at være af så stor betydning for Danmarks væsentlige sikkerhedsinteresser, at de falder ind under EU traktaten artikel 346. Er ministeren enig heri?

Svar:

Valg af udbudsform vedrørende udbud af reparations- og vedligeholdelsesopgaver af Søværnets skibe skete på baggrund af en juridisk vurdering foretaget af Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse under inddragelse af Kammeradvokaten.

Der er fire betingelser, der skal være opfyldt, før der kan ske en undtagelse efter EU-traktatens Funktionsområde (TEUF) artikel 346:

- Foranstaltningen (undladelsen af udbud) skal være begrundet i hensynet til væsentlige sikkerhedsinteresser.
- Indkøbet skal angå fabrikation af eller handel med våben, ammunition eller krigsmateriel, som omfattes af den såkaldte 1958-liste.
- Det skal ud fra proportionalitetsprincippet være nødvendigt at fravige traktatens regler, således at mindre indgribende foranstaltninger ikke kunne være anvendt.
- Foranstaltningen må ikke forringe konkurrencevilkårene for civile varer i det indre marked.

Der er i forbindelse med det iværksatte EU-udbud af rammeaftaler vedrørende skibsvedligeholdelse til Søværnets skibe generelt tale om almindelige vedligeholdelsesopgaver, som eksempelvis malerarbejde, reparation af skrog og aptering (indretning), vedligeholdelse af mekaniske systemer med videre. Det er opgaver der, efter Kammeradvokatens juridiske vurdering, hverken efter deres karakter eller den omsætning, der kan genereres heraf hos de danske værfter, kan begrunde en undtagelse fra udbud for at bevare opgaverne på danske hænder af hensyn til rigets væsentlige sikkerhedsinteresser.

Da værftsarbejder som udgangspunkt er omfattet af de to relevante EU udbudsdirektiver (Udbudsdirektivet og Forsvars- og sikkerhedsdirektivet), og da rammeaftaler vedrørende skibsvedligeholdelse til Søværnets skibe overstiger tærskelværdierne for EU-udbud - også for de enkelte opgaver - er kontrakterne vurderet udbudspligtige efter EU's udbudsdirektiver.

En undtagelse af rammeaftaler vedrørende skibsvedligeholdelse til Søværnets skibe fra udbud med henvisning til TEUF artikel 346 opfylder efter Kammeradvokatens vurdering ikke betingelsen om begrundelse i væsentlige sikkerhedsinteresser. Det vil være i strid med proportionalitetsprincippet, da skibsvedligeholdelsen kan udbydes, og det kan ikke udelukkes, at en sådan undtagelse vil påvirke konkurrencevilkårene for civile varer på det indre marked.

Det fremgår desuden af en EU-kommission fortolkningsmeddelelse fra 2006, at:

"Det formål, der kan berettige undtagelsen, er udelukkende beskyttelsen af en medlemsstats væsentlige sikkerhedsinteresser. Andre interesser, herunder erhvervsmæssige og økonomiske interesser, kan ikke, selv om de er forbundet med fremstilling af og handel med våben, ammunition og krigsmateriel, berettige en undtagelse på grundlag af traktatens artikel [346], stk. 1, litra b)."

Det kan supplerende tilføjes, at Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse har oplyst, at styrelsen siden oktober 2013 har gennemført 16 EU-udbud af skibsvedligeholdelse og ombygning. I alle tilfælde førte udbudsprocessen til, at kontrakten blev tildelt et dansk værft.

Som jeg i øvrigt tidligere har tilkendegivet, har jeg på et kommende møde til hensigt at drøfte denne sag med partierne bag forsvarsforliget.

Med venlig hilsen

Carl Holst